

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Olgou Stránskou v právní věci žalobce: **R. G.**, nar. x, státní příslušnost Ukrajina, t.č. x, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR** (Odbor azylové a migrační politiky), pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-255/ZA-HA18-LE05-2014, ze dne 4. 8. 2015, o udělení mezinárodní ochrany,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 4. 8. 2015, č. j. OAM-255/ZA-HA18-LE05-2014, rozhodl žalovaný podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), o neudělení mezinárodní ochrany žalobci.

Žalobce namítl, že žalovaný jeho žádost nedostatečně a nesprávně posoudil ve vztahu k ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Uvedl, že má velké obavy z ohrožení života jak od kriminálních živlů, tak kvůli probíhajícímu vnitřnímu ozbrojenému konfliktu na Ukrajině. Proto navrhl zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že pokud jde o obavy žalobce z blíže nespécifikované hrozby ze strany jemu neznámých osob, které jsou členy kriminální skupiny z Doněcka, správní orgán uvádí, že nejenom, že ve správním řízení byly shledány ve výpovědích rozpory a tedy správní orgán považuje tato tvrzení za nevěrohodná, ale také vyhrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Proto navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Ze správního spisu zjistil soud následující skutečnosti:

Dne 4. 6. 2014 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen ČR), ve které uvedl, že je ukrajinské národnosti, řeckokatolického vyznání a že není, ani nikdy nebyl on sám, ani nikdo z jeho rodiny členem žádné politické strany ani jiné organizace. Vojenskou službu nevykonával ze zdravotních důvodů, je ženatý a má v ČR bratra. Na Ukrajině žijí jeho rodiče, manželka a dospělá dcera. Má středoškolské vzdělání a pracoval v oboru mikroelektroniky. Až do odjezdu z vlasti žil v obci K. v Ivanofrankovské oblasti. Uvedl, že svou vlast opustil naposledy v roce 2012, kdy odjel za prací do ČR. Jel autobusem přes Polsko na základě polského schengenského víza a do ČR jezdil za prací již od roku 2000. Žádá o mezinárodní ochranu, protože se na Ukrajině dostal do problémů, jelikož když jezdil z ČR na Ukrajinu, vozil staré automobily na náhradní díly, měl doma rodinu a jel vždy na týden do ČR a pak se vracel domů. Auta prodával přes internet a na inzerát a jednou se mu ozvali lidé z Doněcku s nabídkou, aby na Ukrajinu dovezl jejich drahé auto, což udělal. Poté mu řekli, že jim bylo auto na Ukrajině zabaveno, a požadovali za ně peníze. Uvedl, že měli známé u policie a začali mu vyhrožovat uvězněním. Dodal, že když prodávají auta, mají známé u policie, a že policie si může dělat, co chce a může jej uvěznit, na jak dlouho chce. Proto se rozhodl odjet a bojí se vrátit zpět na Ukrajinu. Kdyby se vrátil na Ukrajinu, nebyla by tam práce a musel by utíkat před lidmi, kteří mu vyhrožují. Chtěl by zůstat v ČR, neboť zde má bratra s trvalým pobytem, který by mu zařídil práci a pomohl s bydlením i penězi do začátku. Až by získal práci, pozval by sem manželku a dceru. Zná zdejší prostředí a rád by zde pracoval a žil. Dále uvedl, že je v ČR od srpna 2013 trestně stíhán pro podvod a je ve vazbě. V případě návratu na Ukrajinu se obává, že by tam nebyla práce a že by musel utíkat před lidmi, kteří mu vyhrožují.

V průběhu pohovoru k žádosti uvedl, že je na Ukrajině přihlášen k pobytu v obci K. v Ivanofrankovské oblasti. V letech 2006-2012 jezdil pracovně do Doněcku. Přibližně dvakrát měsíčně tam dovezl auto, několik dní tam vždy zůstal, než se vyřídily doklady od auta, a poté dostal zaplacené a odjel zpět. Naposledy byl v Doněcku v roce 2011. Řekli mu, že první auto, které jim dovezl, bylo zabaveno, a že poté od něho požadovali peníze. Nabídli mu, aby si dluh odpracoval dovozem dalších aut. Uvedl, že se bál, že by z toho měl potíže, a proto nabídku odmítl, začali mu však vyhrožovat. Poté se před nimi skrýval a vypínal si telefon. Na Ukrajině se bál, nebylo možné se stále skrývat, neboť by jej časem našli, a proto se v lednu 2012 rozhodl odjet do ČR a zůstat zde. Automobily z ČR na Ukrajinu, do Doněcka, dovážel pro nějakou organizovanou skupinu pracující pro jednoho člověka. Neobrátil se na nikoho se žádostí o pomoc, třebaže mu bylo vyhrožováno. Zdůvodnil to tím, že zmíněný člověk se v Doněcku zná s místními úředníky a policisty. V jeho regionu lidé z Doněcka skupovali továrny, takže pro ně nebyl problém najít jej doma a vyhrožovat mu. Na dotaz, proč se neobrátil na státní orgány ve svém regionu, neodpověděl, sdělil pouze, že mu přítel pracující na policii řekl, že na něho SBU nic nemá a jen se na něho dotazují na místní policii. Zároveň dodal, že pokud by se obrátil na policii, bylo by to ještě horší. Dále uvedl, že mu dali příkaz, co má dělat, a když to odmítl, řekli mu, že pro ně není důležitý, mohou se jej zbavit a není pro ně problém jej někam odvézt a zastřelit. Vyhrožovali mu vícekrát, a že když s tím začali,

začal se před nimi ukrývat a jen se dozvídal, kde všude jej hledali. Uvedl, že mu byl v roce 2013 ukraden pas, nový si však nevyřizoval, protože se obával, že by mohl být vyhoštěn. O mezinárodní ochranu žádá, aby mohl zůstat legálně v ČR, získat zde prostřednictvím bratra práci a bydlení a poté sem pozvat svou rodinu. V případě návratu do vlasti se obává lidí, o nichž již hovořil, jinak se ničeho nebojí.

V doplňujícím pohovoru žalobce uvedl, že Ukrajinu opustil z obavy o svůj život, neboť se zapletl do určité kriminální činnosti s jednou kriminální bandou spolenou s policisty. Na Ukrajině nikdy nebyl stíhán, ani z ničeho obviněn, a že jeho rodina žije v obci K. v Ivano-frankovské oblasti, kde i on sám bydlel a je hlášený k pobytu. Nejprve bydleli v rodinném domě jeho rodičů, poté si však s manželkou koupili byt v obci Dolina asi 15 km od K., také v Ivano-frankovské oblasti. Manželka tam bydlí stále, ale dcera je na studiích ve Lvově. Uvedl, že kdyby se vrátil na Ukrajinu, samozřejmě by bydlel normálně s manželkou v jejich bytě v D. O udělení mezinárodní ochrany žádá, protože měl strach se na Ukrajinu vrátit a chce si legalizovat pobyt v ČR.

Dne 4. 8. 2015 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým žádost žalobce zamítl. V odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl k otázce možné hrozby od kriminálních skupin, že ve výpovědích žalobce jsou vážné rozpory, na jejichž základě považuje tato tvrzení za nevěrohodná. Žalobce totiž nejprve tvrdil, že na Ukrajinu převážel od roku 2000 staré automobily na díly a od roku 2006 vozil automobily pro jistou skupinu z Doněcka, přičemž nevěděl, že jsou kradené a nebyl si vědom žádné trestné činnosti. Teprve při pohovoru dne 19. 6. 2015, tedy až po svém odsouzení českým soudem, přiznal, že pro tuto skupinu páchal trestnou činnost zcela vědomě. Ve svých výpovědích také tvrdil, že pro skupinu pracoval až do r. 2012, kdy uprchl z Ukrajiny. Současně však tvrdil, že spolupráci s ní odmítl a skrýval se před ní již od okamžiku, kdy došlo k problémům s vůbec prvním automobilem, který pro ni převezl, což dle jeho výpovědí mělo být v r. 2006. Z rozsudků českých soudů je však patrné, že tuto trestnou činnost žadatel páchal až do srpna 2013, kdy byl zadržen Policií ČR. Z objektivně zjištěných faktů je tedy zřejmé, že žalobce se před uvedenou skupinou neskrýval a ani z Ukrajiny do ČR před ní neuprchl, nýbrž ve skutečnosti pro tuto kriminální skupinu dlouhodobě pracoval a participoval na jejích výdělcích z kriminální činnosti. Také do ČR přicestoval kvůli práci, jak ostatně připustil i ve své žádosti ze dne 4. 6. 2014. Navíc nedokázal věrohodně vysvětlit, proč by mu mělo na Ukrajině v této souvislosti reálně hrozit jakékoliv nebezpečí v současnosti, resp. poté, co vykoná svůj trest odnětí svobody. I kdyby mu totiž skutečně nějaké nebezpečí od této skupiny v minulosti hrozilo, z výše citovaných informačních zdrojů je zřejmé, že město Doněck je spolu s velkou částí Doněcké a Luhanské oblasti zcela odříznut od zbytku Ukrajiny a tamní skupiny zcela ztratily po událostech roku 2014 vliv. I kdyby je však žalovaný přijal, nejednalo by se o skutečnosti, které by mohly důvod pro udělení mezinárodní ochrany založit. Hrozby ze strany soukromých osob, byť by se jednalo o organizovanou kriminální skupinu, nelze považovat za skutečnou hrozbu vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Původcem vážné újmy je totiž zásadně veřejná moc, s níž žalobce nikdy žádné problémy neměl. Původcem vážné újmy sice může být za určitých okolností i soukromá osoba, to však pouze za předpokladu, že veřejná moc ovládající území daného státu není schopna či ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před vážnou újmu. Ani to však v případě žalobce nelze konstatovat, jelikož se stejně jako ostatní občané Ukrajiny má možnost se obrátit na příslušné státní orgány, pokud by se cítil ohrožen. Pokud by se tedy skutečně cítil ohrožen, může se obrátit na příslušné státní orgány se žádostí o ochranu své osoby.

Dále uvedl, že není žádný důvod domnívat se, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace skutečně panující ve dvou z celkového počtu 24 oblastí, na něž je Ukrajina administrativně rozdělena, rozšířil i do dalších částí země. Konkrétně se jedná o ozbrojené střety mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a místními separatisty v Doněcké a Luhanské oblasti na východě Ukrajiny při hranicích s Ruskem. Ve zbytku země je bezpečnostní situace nezměněná a stabilní. Žalobce pochází ze západní části země, z Ivanofrankivské oblasti, která je velmi vzdálená od ozbrojených střetů a bezpečnostní situace se tu nijak nezměnila a kde je hlášený k trvalému pobytu a může bydlet v rodinném domě se svou ženou. Tohoto regionu se zmíněná zhoršená bezpečnostní situace vůbec netýká.

Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.

Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, který vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu, se na nyní posuzovaný případ nepoužije. Členské státy Evropské unie jsou povinny výše uvedenou povinnost transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 směrnice). Podle čl. 52 odst. 1 věty druhé směrnice se žádosti o mezinárodní ochranu podané do 20. 7. 2015 řídí právními a správními předpisy přijatými podle směrnice 2005/85/ES. Směrnice 2005/85/ES přitom povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu neobsahovala.

Protože doposud nebyly do českého právního řádu promítnuty požadavky čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek směrnice přímý účinek. Jelikož však žádost o mezinárodní ochranu byla v této věci podána dne 4. 6. 2014, směrnice 2013/32/EU na toto řízení (včetně přezkumného řízení soudního) nedopadá. Na věc tak *rationae temporis* dopadá směrnice 2005/85/ES, která neukládá členským státům povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí podle stavu ke dni vydání rozhodnutí soudu. Plně se tak prosadí § 75 odst. 1 s. ř. s.

Žalobce rovněž uvedl, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, jelikož mu hrozí vážná újma podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, a to jednak vzhledem k bezpečnostní situaci na Ukrajině a jednak od kriminálních živlů. Tato námitka není důvodná. Soud se nejprve zaměřil na otázku bezpečnostní situace na Ukrajině.

Podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu „*Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu*“. Toto ustanovení transponuje do českého právního řádu ustanovení čl. 15 písm. c) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“), podle kterého „*Vážnou újmu se rozumí vážné a individuální ohrožení života nebo nedotknutelnosti civilisty v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu*“.

V rozsudku ze dne 17. 2. 2009, sp. zn. C-465/07, uvedl Evropský soudní dvůr (dále jen „ESD“), že *„čím více je žadatel případně schopen prokázat, že je specificky dotčen z důvodu skutečností vlastních jeho osobní situaci, tím nižší míra svévolného násilí bude požadována pro to, aby mohl mít nárok na podpůrnou ochranu“*.

Z rozsudku ESD tak lze pro výklad čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice [a tím i § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu] dovodit koncept, který zahraniční odborná literatura označuje jako „sliding scale“. Jinak řečeno, pokud předmětné území není ve stavu tzv. totálního konfliktu (tedy konfliktu, který zahrnuje celé území a vyznačuje se vysokou intenzitou ohrožení pro všechny civilisty nacházející se v daném teritoriu), je pro přiznání doplňkové ochrany zapotřebí prokázat určitou míru specifického dotčení, vyplývajícího z osobních charakteristik a situace žadatele, přičemž tato míra individualizace musí být tím větší, čím nižší je rozsah a intenzita probíhajícího konfliktu.

Poté, co soud aplikoval výše zmíněný koncept na situaci žalobce, dospěl k závěru, že mu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu nehrozí. Ze zpráv shromážděných žalovaným i z veřejně dostupných informací je nepochybné, že se Ukrajina ve stavu totálního konfliktu nenachází. K ozbrojeným střetům vyznačujícím se značným rizikem pro civilní obyvatelstvo dochází pouze na menší části území (Doněcká a Luhanská oblast), navíc značně vzdáleného od bydliště žalobce a jeho rodiny. Situace na západě Ukrajiny je dle dostupných informací bezpečná. Jelikož se tedy Ukrajina nenachází ve stavu totálního konfliktu, musel by žalobce prokázat, že je probíhajícím konfliktem „specificky dotčen“ – tedy, že hrozí ohrožení jeho života či důstojnosti ve větší míře, než ostatním obyvatelům dotčené oblasti. Žalobce však žádné takové skutečnosti v průběhu správního ani soudního řízení neuvedl a soud tak uzavírá, že žalovaný nepochybil, pokud dospěl k závěru, že žalobci vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu nehrozí.

Pokud jde o otázku hrozby ze strany kriminálních skupin, pak soud zcela souhlasí se žalovaným, že toto tvrzení žalobce je zcela nevěrohodné, jelikož ve svých výpovědích před správním orgánem uváděl rozporné skutečnosti, z nichž některé jsou navíc v rozporu se skutečnostmi zjištěnými soudem v trestním řízení (jedná se jak o různě tvrzenou délku jeho spolupráce s kriminální skupinou z Doněcka, tak o rozdílné údaje žalobcem uváděné stran dobrovolnosti jeho spolupráce s touto skupinou – v podrobnostech viz str. 3 rozsudku). Rovněž souhlasí se žalovaným v tom, že i kdyby obavy žalobce byly opodstatněné, má možnost obrátit se se žádostí o ochranu na bezpečnostní orgány své vlasti.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 7. října 2016

Olga Stránská, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová